

23.11.2023

Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnan kokous 9/2023 to 23.11.2023 klo 13.00-16.00, etäkokous, Teams

Lautakunta:

- Päivi Tommila, puheenjohtaja
- Marja Penttilä, varapuheenjohtaja (poistui klo 14.57)
- Sanna-Leena Eskola, jäsen
- Juha Koivisto, jäsen
- Janne Mykrä, jäsen
- Minna Romppanen, jäsen
- Leena Storgårds, jäsen
- Jaakko Ståhlberg, jäsen
- Markus Virolainen, jäsen

Kutsutut asiantuntijat:

- Tomi Kelo (ei paikalla)
- Outi Ahti-Miettinen (ei paikalla)
- Antti Lehto (ei paikalla)
- Jaana Immonen (paikalla klo 13.28 alkaen)
- Ari Andersin
- Heikki Heikkilä (ei paikalla)
- Päivi Pietarila
- Tuire Saaripuu, Digi- ja väestövirasto (asialistan kohta 3)
- Armi Helenius, Digi- ja väestötietovirasto (asialistan kohta 4)

Sihteerit:

- Tommi Oikarinen, pääsihteeri
- Sami Aalto, sihteeri
- Mika Kuronen, sihteeri (ei paikalla)
- Eeva Lantto, sihteeri
- Suvi Metsärinta-Lehmusvaara, sihteeri (ei paikalla)
- Markus Rahkola, sihteeri

- Martti Setälä, sihteeri
- Heidi Torro, sihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.01.

2 Kokouskutsu ja läsnäolijat

Todettiin, että kokouskutsu, asialista ja sen liitteet on lähetetty jäsenille ja varajäsenille 16.11.2023.

Päätös: Todettiin lautakunnan kokoukseen osallistujat sekä kokouksen päätösvaltaisuus. Hyväksyttiin asialista.

3 Suositus automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönotosta ja käytöstä

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Tiedonhallintalautakunnan automaattisen ratkaisumenettelyn jaosto oli valmistellut suosituksen automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönotosta ja käytöstä. Suosituksen laadinta sisältyy lautakunnan vuoden 2023 toimintasuunnitelmaan ja suosituksen valmistelun tavoitteet ja toteutus suunnitelma on käsitelty lautakunnan kokouksessa 19.4.2023.

Suosituksessa on kuvattu menettelyt, joita automaattinen ratkaisumenettely vaatii.

Keskustelussa nousi esiin muutamia yksityiskohtia suosituksesta, joita vielä muokataan ennen julkaisua. Esimerkiksi päätöksentekoon liittyviä vastuita ja käsittelysääntöjen kuvaamista vielä täsmennetään tarvittavilta osin.

Päätös: Lautakunta hyväksyi suosituksen.

4 Asiankäsittelyn metatietomalli

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Tiedonhallintalautakunnan asianhallintajaosto ja tiedon säilytysaikojen määrittelyjaosto olivat valmistelleet ehdotuksen tiedon elinkaaren hallinnan metatietoallista. Mallin tarkoituksena on yhdenmukaistaa tietoaineistojen käsittelyssä käytettävien metatietojen määrittelyä ja ylläpitoa. Asian valmistelu on käsitelty lautakunnan kokouksessa 13.6.2023. Sihteeristö on valmistellut ehdotuksen metatietomallista ja sen ylläpidosta.

Metatietomalli: <https://tietomallit.suomi.fi/model/cmlife/>

Metatietomalliin on koottu metatietoja eri laeista ja viranomaisten ohjeista.

Keskusteltiin metatietomallin kuvaustavasta. Metatietomalli on loogisen tason kuvaus, jota voi hyödyntää asianhallinnan lisäksi muun muassa siirrettävään tietoon. Malli soveltuu myös palvelujen tiedonhallinnan tietojärjestelmien kehittämistilanteisiin, erityisesti jos niissä on myös asiankäsittelyä.

Päätös: Lautakunta hyväksyy metatietomallin ja sen ylläpitoimenpiteet.

5 Tiedonhallintalautakunnan lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kyberturvallisuusdi-reaktiivin (NIS2-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi. Ehdotuksessa ehdotetaan säädettäväksi laki kyberturvallisuuden riskienhallinnasta sekä ehdotetaan muutettavaksi muun muassa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettua lakia. Ehdotuksessa tiedonhallintalakiin lisättäisiin uusi 4 a luku kyberturvallisuusvelvoitteista ja niiden noudattamisen valvonnasta. Luvussa esitetty sääntely ei kuuluisi tiedonhallintalautakunnan arviointi- tai edistämistehtäviin, mutta sääntelyllä olisi tosiasiallisia vaikutuksia myös tiedonhallintalautakunnan toimintaan. Lausunto pyydetään toimitamaan liikenne- ja viestintäministeriölle viimeistään 29.11.2023. Tiedonhallintalautakunta on päättänyt kokouksessaan 26.10.2023 lausua asiasta. Sihteeristö oli valmistellut lausunnon asiasta.

[Lausuntopyyntö](#) Lausuntopalvelussa.

Keskustelussa nousi esiin, että kokonaisuus on soveltajan näkökulmasta laaja.

Päätös: Lautakunta hyväksyi lausunnon.

6 Tiedonhallintalautakunnan lausunto Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen sote-tiedonhallintaa koskevista määräysluonnoksista

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on julkaissut sote-tiedonhallintaa koskevat määräysluonnokset sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien olennaisista vaatimuksista, sertifiointista ja luokittelusta sekä tietoturvasuunnitelmaan sisällytettävistä selvityksistä ja vaatimuksista lausuttavaksi. Lausunnot pyydetään antamaan sähköisesti lausuntopalvelu.fi-sivuston kautta 30.11.2023 (määräysluonnos 3/2024) ja 5.12.2023 (määräysluonnokset 4-5/2023) mennessä. Sihteeristö oli valmistellut ehdotuksen lausunnoiksi määräysluonnoksista 3/2024 ja 5/2024.

Lausuntopyyntöaineistot: [Tiedonhallinnan lausuntokierrokset -sivulla](#).

Päätös: Lautakunta hyväksyi lausunnon.

7 Ohjauskirje hyvinvointialueille asiakirjajulkisuuskuvauksen toteuttamisesta

Esittelijä: Markus Rahkola

Tiedonhallintalautakunta käsitteli 26.10.2023 kokouksessaan elokuussa toteutetun hyvinvointialueiden asiakirjajulkisuuskuvauksen ylläpitoa koskevan arvioinnin. Kokouksessa käsiteltiin myös arvioinnin havaintoja ja arvioinnin perusteella tehtäviä ohjaistoimenpiteitä. Tiedonhallintalautakunta päätti lähettää ohjauskirjeen neljälle hyvinvointialueelle, joiden yleisessä tietoverkossa olevilta verkkosivuilta ei toteutetussa arvioinnissa löydetty tiedonhallintalain 28 §:ssä säädettyä asiakirjajulkisuuskuvauksista. Sihteeristö oli valmistellut luonnokset ohjauskirjeistä:

- Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle
- Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle
- Keski-Suomen hyvinvointialueelle

- Päijät-Hämeen hyvinvointialueelle

Keskustelussa nousi esiin, että lisätään ohjauskirjeeseen muutamia täydennyksiä.

Päätös: Lautakunta hyväksyi ohjauskirjeet.

8 Tiedonhallintalautakunnan arviointikertomus 2022-2023 (1. käsittely)

Esittelijä: Markus Rahkola

Tiedonhallintalain 11 §:n 4 momentissa säädetään tiedonhallintalautakunnan velvollisuudesta laatia kertomus arvioinnin tuloksista joka toinen vuosi ja toimittaa kertomus valtiovarainministeriölle. Sihteeristö oli valmistellut lautakunnalle luonnoksen arviointikertomuksesta sen ensimmäistä käsittelyä varten. Arviointikertomus hyväksytään lautakunnan kokouksessa 12.12.2023.

Keskusteltiin, että ehdotettavat toimenpiteet voisivat olla vielä konkreettisempia.

Päätös: Lautakunta käsitteli arviointikertomusluonnoksen. Sihteeristö huomioi käsittelyn tulokset kertomuksen valmistelussa.

9 Tiedonhallintalautakunnan arviointisuunnitelma 2024 (1. käsittely)

Esittelijä: Markus Rahkola

Tiedonhallintalain 11 §:n 1 momentin mukaan tiedonhallintalautakunnan arviointitehtävän toteuttaminen perustuu tiedonhallintalautakunnan hyväksymään arviointisuunnitelmaan. Sihteeristö oli valmistellut lautakunnalle luonnoksen vuoden 2024 arviointisuunnitelmasta sen ensimmäistä käsittelyä varten. Arviointisuunnitelma hyväksytään lautakunnan kokouksessa 12.12.2023.

Keskustelussa todettiin, että sisältöön tulee vielä muutoksia, kun uusi lautakunta aloittaa toimintansa. Arviointiin toivottiin enemmän yhteentoimivuuden toteutumisen näkökulmaa.

Päätös: Lautakunta käsitteli arviointisuunnitelmaluonnoksen. Sihteeristö huomioi käsittelyn tulokset suunnitelman valmistelussa.

10 Tiedonhallintalautakunnan toimintasuunnitelma 2024 (1. käsittely)

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Tiedonhallintalautakunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (1338/2019) 3 §:n 1 momentin mukaan lautakunnan toiminta perustuu sen hyväksymään vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan. Sihteeristö oli valmistellut lautakunnalle luonnoksen vuoden 2024 toimintasuunnitelmasta sen ensimmäistä käsittelyä varten. Toimintasuunnitelma ja sen liitteeksi tuleva viestintäsuunnitelma hyväksytään lautakunnan kokouksessa 12.12.2023.

Päätös: Lautakunnan käsittelyn perusteella sihteeristö valmistelee vuoden 2024 toimintasuunnitelman hyväksyttäväksi lautakunnan kokouksessa 12.12.2023.

11 Sihteeristön ja jaostojen ajankohtaiset tiedoksi-asiat

Esittelijä: Sihteeristö

Ei ajankohtaisia asioita.

12 Muut asiat

Ei muita asioita.

13 Seuraava kokous

Tiedonhallintalautakunnan seuraava kokous on 12.12.2023, klo 13.00-16.00 (etäkokous).

Vuoden 2024 kokousajat:
31.1.2024, klo 13-16 (läsnäkokous)

14 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.35.

VN/1743/2020-VM-188

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: